

СТРУКТУРНА МОДЕЛЬ УСНОГО ПОСЛІДОВНОГО І СИНХРОННОГО ПЕРЕКЛАДУ З ТУРЕЦЬКОЇ МОВИ

Яницька Ірина Юрївна

асистент кафедри тюркології

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

бульвар Тараса Шевченка, 14, Київ, Україна

У цьому дослідженні розглядається усний послідовний та синхронний переклад як процес, що кидає виклик когнітивній компетенції перекладача і в якому на першій план виходить принцип безпосередності. У науковій статті розглядаються основні етапи та особливості обох видів усного перекладу – синхронного та послідовного, досліджується взаємозв'язок між цими різновидами усного перекладу та висвітлюються ключові вимоги до навичок перекладача на різних етапах перекладацької діяльності. Актуальність наукового дослідження обумовлена зростаючим інтересом до питань усного перекладу, зокрема в контексті турецької мови. З введенням сучасних технологій та зростанням міжнародних комунікацій, усний переклад стає дедалі більше необхідним і важливим аспектом міжкультурної взаємодії. Аналіз структурної моделі усного послідовного та синхронного перекладу на прикладі турецької мови сприяє розвитку ефективних методик навчання та підвищенню якості усного перекладу загалом. Основна мета наукової розвідки полягає у розкритті внутрішніх механізмів, що визначають поняття, специфіку, ефективність та послідовність перекладу, враховуючи як лінгвістичні, так і когнітивні виміри процесу. Наукова робота акцентує на важливості розуміння взаємодії між структурними компонентами усного перекладу та впливу цих аспектів на якість комунікації. Використовуючи турецьку мову як об'єкт дослідження, стаття розкриває специфічні виклики та можливості, які виникають в процесі перекладу з цієї мови. Зокрема, робота висвітлює три узагальнені етапи здійснення усного перекладу, які перекладач повинен пройти для досягнення оптимального результату. Кожен з цих етапів супроводжується описом відповідних перекладацьких навичок. Результати статті сприятимуть кращому розумінню внутрішніх механізмів обох видів усного перекладу з турецької мови та вдосконаленню практики навчання перекладачів. Зроблені висновки можуть слугувати основою для вдосконалення методів навчання та професійного тренінгу у сфері усного перекладу з турецької мови, а також збагачують розуміння механізмів цього складного процесу в контексті міжнародного спілкування.

Ключові слова: перекладацька діяльність, усний переклад, синхронний переклад, послідовний переклад, етапи перекладу, навички перекладача.

Постановка проблеми в загальному вигляді та обґрунтування її актуальності. Переклад, як акт людської діяльності, привертав увагу дослідників і був предметом наукових вивчень упродовж багатьох століть. Історія перекладацької практики бере свій початок ще з часів появи людини та її розселення, і є беззаперечним доказом можливості здійснення перекодування мовної інформації в межах природних (а в даний час і штучних) знакових систем. Паралельно з практикою перекладу та на її основі формувалася теорія перекладу, яка також пройшла довгий шлях еволюції та становлення (Лебедева, Кустовська, 2023, с. 416).

Сьогодні існує велика потреба в перекладі для того, щоб обмінюватися інформацією в галузі політики, економіки, науки, техніки, культури та мистецтва, йти в ногу з епохою, що швидко розвивається та змінюється, і бути в курсі подій, що відбуваються. Враховуючи, що 90% людського спілкування відбувається усно,

усний переклад відіграє важливу роль у суспільному житті. Під час здійснення усного перекладу важливу роль відіграють поняття часу, візуальність, особистий досвід та учасники спілкування, однак особлива роль відводиться, власне, перекладачу, який є не лише комунікатором, але й будівничим мостів між різними людьми та менталітетами. Дослідження показують, що усний переклад, так само, як і діяльність усних перекладачів є недостатньо вивчені та пояснені.

Актуальність обраної теми дослідження полягає в тому, що у контексті сучасних викликів у галузі перекладознавства та міжкультурної комунікації, а також зростаючої глобалізації, усний переклад є важливим інструментом для забезпечення комунікації та розуміння між представниками різних держав. Дослідження процесу оволодіння та проходження етапів синхронного та послідовного перекладу сприяє більш якісній підготовці кваліфікованих фахівців у цій галузі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед провідних українських науковців, що займалися питаннями усного перекладу, слід зазначити Л. Гастинщикову, А. Головню, І. Корунець, Л. Лебедеву, М. Мельник, А. Щербину та інших. До числа відомих турецьких вчених, які присвятили свої роботи теоретичному та практичному вивченню усного синхронного і послідовного перекладу можна віднести А. Догана, Р. Гилича, Ш. Т. Гюрчаглара, Г. Ерсою, Ч. Г. Шімшіра та інших.

Формулювання мети і завдань статті. Метою цієї наукової розвідки є дослідження та аналіз структурної моделі усного послідовного та синхронного перекладу з турецької мови з метою розкриття особливостей цих видів перекладу, виявлення ключових аспектів та встановлення взаємозв'язків між структурними елементами та ефективністю перекладацького процесу. Для досягнення цієї мети, було поставлено такі завдання:

1. Визначити дефініцію та особливості усного синхронного та послідовного перекладів;

2. Проаналізувати та описати етапи здійснення усного перекладу та виокремити специфічні навички, необхідні при перекладі з турецької мови.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сьогодні, у час міжнародного обміну культурними цінностями, включаючи літературні, наукові, технічні, політичні та ділові інформаційні потоки, спостерігається систематичне зростання важливості перекладу у різних сферах людської діяльності. Незважаючи на те, що переклад – багатогранний об'єкт вивчення, який можна розглядати з різних точок зору: історичної, культурної, літературознавчої, мовознавчої і психологічної, це також науковий термін, поняття, більше того, діяльність, яка не піддається однозначному визначенню. У цьому контексті виникає полісемія перекладу.

Відповідно до даних Великого тлумачного словника української мови, слово «переклад» можна трактувати як: 1) вид діяльності 2) процес діяльності 3) результат діяльності, спрямованої на відтворення інформації з мови-оригіналу на мову-перекладу; 4) узагальнене поняття, що охоплює навчальні дисципліни, які досліджують особливості передачі оригіналу засобами іншої мови, техніку виконання перекладу, види тощо (Білодід, 1970).

У Великому турецькому словнику «*Türk Dil Kurumu*» лексична одиниця «переклад» (тур. *çeviri, tercüme*) отримує додатковий смисл, визначаючи не лише процес перекладу, але й

його фактичну візуалізацію у формі перекладеного тексту (Şimşir, 2013, с. 21).

Залежно від характеру, методів та обставин виконання, розрізняють два типи перекладу: письмовий, який виконується у письмовій формі, та усний, що передбачає усну передачу інформації. У турецькій мові існують окремі позначення для цих понять: термін «*mütercimlik*» використовується для позначення письмового перекладу, «*mütercim*» для опису особи, що виконує письмовий переклад, тоді, як «*tercümanlık*» для усного перекладу і «*tercüman*» для перекладача, який працює у сфері усного перекладу (Gılıç, 2019, с. 331).

Незважаючи на те, що усний переклад передбачає ті ж основні граматичні правила, що й письмовий, він має специфічні сфери використання та застосування. Усний переклад здійснюється наживо – «в унісон» з оригінальним мовленням (синхронний переклад) або відразу після нього (послідовний переклад). В українському перекладознавстві вчені також виділяють такий особливий тип усного перекладу, як «шушутаж» (нашіптування) (Головня, Щербина, Гастинщикова, 2018, с. 11), тоді як у турецькому зустрічається так званий «діалогічний переклад», що здійснюється між двома або більше сторонами у формі діалогу (Şimşir, 2013, с. 21).

Ш. Т. Гюрчаглар характеризує синхронний переклад (тур. *andaş* або *simultane tercüme*) як переклад «коли перекладач перекладає в мікрофон, слухаючи вихідний текст у навушниках у кабінці одночасно з оратором, а слухачі слухають переклад через навушники за допомогою спеціального обладнання» (Gürçağlar, Diriker, 2004, с. 57). При такому типі усного перекладу перекладач не лише сприймає жести та мову тіла мовця, що є частиною вихідного тексту, але й паралельно інтерпретує ці дані, швидко адаптуючи їх у найбільш відповідний спосіб за лічені секунди.

Тип перекладу, при якому вихідний текст сприймається послідовно і по частинах, а продукування тексту перекладу не відбувається паралельно зі сприйняттям відповідної інформації, називається послідовний переклад (тур. *ardıl tercüme*) (Şulha, 2015, с. 90). Оскільки презентація оригінального тексту проводиться окремо від процесу створення перекладу, час, необхідний для формування перекладу, напряму корелює з швидкістю мовлення оратора та передачею мови.

Професійні усні перекладачі повинні передавати мову оригіналу і мову перекладу відповідно до контексту, зберігаючи її первісне

значення, та перефразовуючи ідіоми, розмовні звороти й інші культурно-специфічні особливості так, щоб цільова аудиторія зрозуміла їх. Єдині ресурси перекладача – це досвід, хороша пам'ять, швидкі рефлексії і відповідні навички, які він по чергову активізує у процесі перекладацької діяльності.

Проаналізувавши наукові тези Ч. Г. Шімшіра та академічні тексти Р. З. Гилича, ми дійшли висновку, що існує три узагальнені етапи здійснення усного перекладу, які перекладач повинен пройти для досягнення оптимального результату:

1. Етап слухання та сприйняття,
2. Етап аналізу та узагальнення,
3. Етап повторного висловлювання.

Як влучно зазначає А. Чакир, кожен етап, природно, впливає на наступний і на якість всього перекладу. Іншими словами, успіх усього процесу залежить від попереднього (Çakır, 1994, с. 14). Спершу перекладач повинен почути та зрозуміти закодовану інформацію. Так, він має зосередити свою увагу на сенсі, який він хоче передати, а не на окремих словах.

Для ефективної реалізації слухового етапу синхронного перекладу у робочій кабіні перекладача повинні бути у належному стані матеріальні засоби, зокрема робочі навушники, мікрофони та інші пристрої. У випадку послідовного перекладу важливо, щоб місця, де здійснюється переклад, були вільними від шуму. Мовець вихідного тексту також має говорити зрозуміло, із чіткими наголосами та таким тоном, щоб перекладач, який здійснює усний переклад, міг чітко розрізняти його слова (Şimşir, 2013, с. 21).

У синхронному перекладі слухання «триває безперервно до моменту завершення перекладу», тоді як при послідовному перекладі спостерігається «безперервна перерва» (Ersoy, 2012, с. 46). Особливості послідовного перекладу, який можна порівняти з зигзагом, а саме чергуванням впорядкованих коротких повідомлень, вимагають від перекладача великої сили самоконтролю для підтримання уваги та концентрації на слуханні (готовності) і активування цієї здатності при продукуванні перекладу. Це обумовлено тим, що при синхронному перекладі сприймання тексту триває паралельно зі слуханням, в той час як при послідовному перекладі розуміння час від часу переривається і потім відновлюється знову.

У моменти напруженості перекладачі навчаються ефективно вирішувати проблеми і, в певному сенсі, розвивають імунітет до стресів, знаходячи шляхи вирішення зі складних ситу-

ацій. Наприклад, у дипломатичному середовищі політична дилема, що стоїть на світовому порядку денному, або напружена поведінка, жестикуляція та міміка оратора, зумовлені внутрішніми чи зовнішніми причинами, неминуче впливають на настрій перекладача. У такому випадку перекладач використовує свою здатність до абстрагування, щоб протистояти всім впливам і подразникам та зберігати фокус уваги лише на перекладацькій діяльності.

Перша іскра, яка спонукає перекладача до когнітивних, кінестетичних та афективних кроків у процесі перекладу, виникає завдяки внутрішній мотивації. Ця мотивація служить паливом для процесів розуміння та перцепції і допомагає поєднати вже існуючі ментальні схеми з новими або створити інші синаптичні зв'язки. Далі внутрішній стимул перекладача базується на готовності до постійного пошуку і навчання, що згідно з Ю. Каутцем та Г. Ерсоєм, має спільні особистісні риси з бажанням передати повідомлення аудиторії (Ersoy, 2012, с. 46).

Оскільки усний переклад визначається як результат інтенсивних зусиль, а не природна вродженість, у ньому важливу роль відіграє аналіз та узагальнення. На другому етапі перекладач використовує свою пам'ять, інтелектуальні знання та культурний досвід для осмислення почутого. Досліджуючи процес аналізу та когнітивні етапи, задіяні перекладачами, які виконують усний синхронний або послідовний переклад, запам'ятовуючи почуте, можна сказати, що вони проходять схожі процеси з невеликими відмінностями.

Перекладачі синхронного і послідовного перекладу використовують короточасну пам'ять, яка працює у формі кодування, зберігання та пошуку інформації. За допомогою внутрішніх образів і даних, що збережені в короточасній, довготривалій та робочій пам'ятях, перекладач активно опрацьовує інформацію під час усного перекладу. Остання, функціонуючи як інтерфейс між різними видами пам'яті, відтворює аудіовізуальні дані в мозку, що мерехтять як електричні сигнали. З набуттям досвіду інтервал між цими сигналами зменшується та збільшується коефіцієнт корисної дії, що перетворює мерехтливі сигнали у стабільні та надійні дані. Здатність до кодування включає у себе накопичені перекладачем схеми, сформовані в дитинстві, а також культурний, мовний, міжкультурний, концептуальний та інший досвід, який він здобув впродовж життя, для ефективного використання в сучасній професійній практиці.

Аналізуючи процес зберігання інформації, слід зазначити, що синхроністам необхідно усно передати слухові дані, що надходять до навушників, мовою цільової аудиторії протягом декількох секунд, з мінімальним затримкою або навіть майже одночасно. За даними Г. Атік, час утримання інформації в короткочасній пам'яті становить близько 30 секунд, тоді як за А. Доганом – 20 секунд (Doğan, 2015, с.17). Отже, ємність пам'яті може складатися з 7+2 слів або фраз і може вміщати максимум 9 одиниць інформації. З цього випливає, що синхронний перекладач використовує короткочасну пам'ять для зберігання вхідної інформації, приблизно 20-30 секунд, і коли нова інформація надходить, вона замінює попередню, постійно оновлює дані. Це, у свою чергу, унеможливорює повернення усного перекладача до попередньої інформації (Gılıç, 2019, с. 332).

Фокусуєтесь на основних ідеях, які слід передати, фахівець з перекладу повинен не тільки пам'ятати сказані слова, але й передбачити майбутні. Використання слова «передбачити» особливо точно відображає специфіку синхронного перекладу з турецької мови. Це не лише тому, що перекладач пристосовується до розвитку мовлення без повного тексту перед собою, але й враховуючи той факт, що турецька мова відноситься до аглютинативних мов. У таких мовах граматичні форми та похідні слова формуються за допомогою додавання однозначних афіксів, і дієслово, як правило, розташовується у кінці речення. Таким чином, перекладач має антиципувати, яким буде завершення мовлення та враховувати граматичні особливості турецької мови під час вибору відповідних виразів. Для того, щоб розвинути здатність передбачати слова або фрази необхідне інтенсивне вивчення мов, володіння предметною областю перекладу, вміння перекладача робити точні висновки щодо характеристик тексту промови оратора та очікувань цільової аудиторії, а також знання як правильно пов'язувати поняття між собою.

Уміння приймати рішення відіграє надважливу роль як в усному синхронному, так і в послідовному перекладі. Під час накопичення інформації наш мозок працює за допомогою вибіркового проникного рефлексу, приймаючи низку рішень у динамічних процесах між короткочасною, довготривалою та робочою пам'яттю. У послідовному перекладі здатність приймати рішення, яка в синхронному перекладі закладена в синаптичних механізмах, що діють одночасно, дуже швидко і багаторівнево, набуває повторюваного і менш інтенсивного характеру.

Відповідно до положень Р. Гилича, у нашому мозку одночасно задіяні щонайменше чотири механізми прийняття рішень. У синхроніста, який виконує переклад безпосередньо одночасно активується механізм отримання, утримання, обробки та продукування аудіовізуальних даних, тоді як у перекладача, який виконує усний переклад послідовно, ті самі процеси виникають поступово на етапі продукування (Gılıç, 2019, с. 332). Відтак, ці два типи усного перекладу залучають однакові, але по-різному задіяні механізми прийняття рішень. Також варто зауважити, що у перекладача, який виконує послідовний переклад, є трішки більше часу для прийняття рішень порівняно з синхронним перекладачем. Причиною цього є те, що він/вона має можливість робити нотатки.

На третьому, останньому, етапі, зрозумівши мовлення та засвоївши його зміст, перекладач абстрагується від слів і перефразовує їх цільовою мовою так, щоб його зрозумів реципієнт. До моменту продукування вихідного тексту в перекладі відбувається рецепція, обмежена кількома секундами, за якою слідують наслідки розумової операції – умовиводи (Gılıç, 2019, с. 341).

Аналізуючи аспект «фільтрації» в умовах часового тиску та безпосередності у синхронному та послідовному перекладі, нам вдалося з'ясувати, що перекладачі, як правило, застосовують стратегію, що полягає у створенні продуктів, які чітко та, за можливості, коротко передадуть сутність вихідного тексту іншій стороні. Для того, щоб не відставати від оратора в процесі синхронного перекладу і не змушувати мовця чекати в процесі послідовного перекладу, – зазначає Г. Ерсой, – перекладачеві доведеться вибирати найкоротші слова і створювати найкоротші висловлювання цільовою мовою (Ersoy, 2012, с. 46).

Крім того, очевидно, що усний перекладач має обмежені можливості доопрацювання тексту перекладу перед переходом до усного висловлювання. Це підкреслює необхідність розвинути у перекладача особливі навички продукування повідомлення. Деякі фахівці, наприклад, вдаються до стратегії видалення всіх зайвих деталей з тексту, інші використовують стратегію надання тексту форми та структури, зрозумілої для іншої сторони, а ще інші вибирають стратегію спрощення виразів, замість відкидання їх відповідно до рівня аудиторії.

На останньому етапі, коли перекладач вимовляє текст перекладу, він передає закритий до цього моменту результат своєї роботи цільо-

вій аудиторії. На додаток до когнітивних, афективних і кінестетичних зобов'язань, здібностей і поведінки перекладача, який є найактивнішим учасником перекладацького процесу, участь аудиторії, різних видів обладнання та технологічної інфраструктури, які сприяють роботі перекладача, також впливають на етап передачі змісту з одного мовленнєвого виразу на інший.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, усна перекладацька діяльність характеризується специфічною моделлю, яка на пряму впливає на результат всього перекладацького процесу. Відповідно до даних проведеної нами наукової розвідки, існує три основні етапи продукування усного послідов-

ного та синхронного перекладів – етап слухання та сприйняття, етап аналізу та узагальнення та етап повторного висловлювання. Нам вдалось з'ясувати, що структурна модель обидвох видів перекладу відображає складний та багатосторонній характер цих процесів, вимагаючи від перекладача високого рівня навичок, концентрації та взаємодії з різними аспектами мовленнєвого взаємодії. Ключова відмінність між різновидами усного перекладу полягає у способі формування та залучення цих етапів. Зазначена тематика має перспективу дослідження з точки зору удосконалення теоретичних та практичних знань та може мати практичне значення в контексті викладання та методики усного перекладу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Головня А., Щербина А., Гастинщикова Л. Види усного перекладу та сфери його застосування. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*, 2018. с. 11.
2. Лебедева Л., Кустовська І. Особливості застосування механізмів психолінгвістичної моделі у процесі перекладу. *Вісник науки та освіти*, Випуск № 3(9). Київ, 2023. с. 416.
3. Білодід К. І. (ред.) Словник української мови в 11 томах (СУМ-11). Словник української мови: в 11 тт. АН УРСР. Інститут мовознавства. Режим доступу: http://ukrlit.org/slovnuk/slovnuk_ukrainskoi_movy_v_11_tomakh
4. Atik G. Sözlü Çeviri Yöntem ve Teknikleri. Ankara, 2011. с. 391.
5. Çakır A. Sözlü Çeviri ve Çeşitleri. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı: 3, 1994. с. 14-15.
6. Doğan A. Sözlü Çeviri Çalışmaları ve Uygulamaları. Güncellenmiş 4. Baskı. Ankara: Siyasal Kitabevi, 2015. с. 17.
7. Ersoy H. Kavram Kuram ve Süreç Açısından Tercüme Etkinliği. Araştırma. Ankara, 2012. с. 46.
8. Gılıç R. Z. Tercümanın tercüme sürecinde deneyimlediği aşamalar ve bu aşamalar esnasında devreye soktuğu yetiler, 2019. с. 331-345.
9. Gürçağlar, Ş. T. Diriker E. “Türkiye’de Toplum Çevirmenliği, Çeviribilim ve Uygulamaları”, Ankara: Bizim Büro, 2004. с. 57
10. Şimşir Ç. G. Sözlü çeviri türlerinden ardıl çeviri yöntem ve teknikleri. Kırkkale, 2013. с. 21.
11. Şulha, P. Sözdən Temsile Çeviribilim. İstanbul: Çeviribilim, 2015. с. 90.

REFERENCES

1. Atik, G. (2011). Sozlu Cheviri Yontem ve Teknikleri. [Interpreting Methods and Techniques]. Ankara. p. 391 [in Turkish]
2. Bilodid, I. K. (Ed.). (1970). Slovnuk ukrainskoi movy: v 11 tt. [The Ukrainian language dictionary]. Kyiv: Nauk. Dumka [in Ukrainian]. Access mode: http://ukrlit.org/slovnuk/slovnuk_ukrainskoi_movy_v_11_tomakh.
3. Chakır, A. (1994). Sozlu Cheviri ve Cheshitleri. [Interpretation and Types]. *Selchuk Universitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. p. 14-15. [in Turkish]
4. Dogan, A. (2015). Sozlu Cheviri Chalışmaları ve Uygulamaları. [Interpreting Studies and Applications]. *Guncellenmiş 4. Baskı*. Ankara: Siyasal Kitabevi. p. 17. [in Turkish]
5. Ersoy, H. (2012). Kavram Kuram ve Surech Achısından Tercume Etkinligi [Translation Activity in Terms of Concept, Theory and Process]. Ankara. p. 46. [in Turkish]
6. Gılıç, R. Z. (2019). Tercumanın tercume surecinde deneyimlediği ašamalar ve bu ašamalar esnasında devreye soktuğu yetiler [The stages that translator experiences in the translation process and the skills he puts into use during these stages]. Ankara. p. 331-345. [in Turkish]
7. Golovnya, A., Shcherbina, A., Gastinshchikova, L. (2018). Vydy usnogo perekladu ta sfery yogo zastosuvannya. [Types of interpretation and areas of its application]. *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho*. Serii: Filolohiia. p. 11. [in Ukrainian]
8. Gurchaglar, S. T. Diriker E. (2004). “Türkiye’de Toplum Çevirmenligi, Çeviribilim ve Uygulamaları” [“Community Interpreting, Translation Studies and Applications in Turkey”], Ankara. p. 57. [in Turkish]
9. Lebedieva, L., Kustovska, I. (2023). Osoblyvosti zastosuvannya mekhanizmv psykholinhvistychnoyi modeli u protsesi perekladu. [Features of the application of the mechanisms of the psycholinguistic model in the process of translation]. *Bulletin of Science and Education Issue No. 3(9)*. Kyiv. p. 416. [in Ukrainian]

10. Shimshir, C. G. (2013). Sozlu cheviri turlerinden ardyl cheviri yontem ve teknikleri. [Consecutive interpreting methods and techniques among oral translation types]. Kyrkkale. p. 21. [in Turkish]
11. Shulha, P. (2015). Sozden Temsile Chevribilim [Translation Studies from Word to Representation]. Istanbul: Chevribilim. p. 90. [in Turkish]

STRUCTURAL MODEL OF CONSECUTIVE AND SIMULTANEOUS INTERPRETATION FROM TURKISH

Yanytska Iryna Yuriivna

*Assistant at the Department of Turkology
Taras Shevchenko National University of Kyiv
14, Taras Shevchenko Boulevard, Kyiv, Ukraine*

This study considers consecutive and simultaneous interpretation as a process that challenges the cognitive competence of the interpreter and in which the principle of immediacy comes to the fore. The research article examines the main stages and features of both types of interpretation – simultaneous and consecutive, explores the relationship between these types of interpretation and highlights the key requirements for interpreter skills at different stages of translation. The relevance of the research is due to the growing interest in interpreting, particularly in the context of the Turkish language. With the introduction of modern technologies and the growth of international communications, interpretation is becoming an increasingly necessary and important aspect of intercultural interaction. The analysis of the structural model of consecutive and simultaneous interpreting on the example of the Turkish language contributes to the development of effective teaching methods and improvement of the quality of interpreting in general. The main purpose of the research is to reveal the internal mechanisms that determine the concept, specificity, efficiency and consistency of translation, taking into account both linguistic and cognitive dimensions of the process. The research emphasises the importance of understanding the interaction between the structural components of interpretation and the impact of these aspects on the quality of communication. Using Turkish as the object of study, the article reveals the specific challenges and opportunities that arise in the process of interpreting from this language. In particular, the paper highlights three generalised stages of interpreting that an interpreter must go through to achieve an optimal result. Each of these stages is accompanied by a description of the relevant interpreting skills. The results of the article will contribute to a better understanding of the internal mechanisms of both types of interpretation from Turkish and to the improvement of interpreter training practices. The conclusions drawn can serve as a basis for improving teaching methods and professional training in the field of interpreting from Turkish, as well as enriching the understanding of the mechanisms of this complex process in the context of international communication.

Keywords: translation activity, interpretation, simultaneous interpretation, consecutive interpretation, stages of translation, interpreter's skills.